

Direktorjem šolskih centrov, direktorjem in ravnateljem višjih strokovnih šol

Številka:

Datum: 1. 10. 2024

Zadeva: **OKROŽNICA – odgovornosti študentov višjih strokovnih šol**

Spoštovani,

direktorji in ravnatelji se pri svojem delu srečujete tudi s primeri, ko s strani študentov prihaja do ravnanj, ki imajo lahko znake kršitev internih pravil višje šole o odgovornosti študentov, v določenih primerih pa tudi znake kaznivih dejanj kot jih določa Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo, 6/16, 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 175/20 - ZIUOPDVE, 195/20, 95/21, 186/21, 206/21 - ZDUPŠOP, 105/22 - ZZNŠPP, 16/23).

Osnovna zakonska podlaga za ustrezno obravnavo in vodenje postopka v tovrstnih primerih je Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI) (Uradni list RS, št. 86/04, 100/13, 54/22 - ZUPŠ-1, 95/23 - ZIUOPZP, 102/23), ki primarno direktorju oziroma ravnatelju višje strokovne šole (v nadaljevanju: šola) nalaga (43. člen ZVSI), da sprejme interna pravila šole o odgovornosti študentov, postopkih in načinu izrekanja ukrepov ter pravicah in dolžnostih študentov v disciplinskem postopku. Pred sprejemom teh pravil si mora direktor ali ravnatelj pridobiti mnenje študentov.

Včasih prihaja do neljubih dogodkov, istočasno pa se izkaže, da šola tega področja nima urejenega na ustrezen način oziroma nima sprejetega tovrstnega internega akta. Posledično odgovorne osebe šole ne morejo ukrepati zakonito, kršitelj pa lahko brez ustreznih sankcij nadaljuje z dejanji, ki ovirajo učni proces in ogrožajo varnost drugih študentov in zaposlenih. Zato je potrebno interna pravila sprejeti in v vsebino slednjih poleg urejanja kršitev pravil šole in določitve obveznosti študentov glede izpolnjevanja predpisanih sestavin študijskega programa določiti tudi takšne primere hujših kršitev, ki imajo lahko elemente kaznivih dejanj in se v primeru njihove storitve s strani študenta lahko izda tudi ukrep izključitve kršitelja iz šole. V luči preventivnega delovanja pa naj šole študente že na začetku študijskega leta seznanijo z vsebino internega akta glede odgovornosti študentov.

Pri vodenju omenjenega postopka zoper študenta-kršitelja morate vključiti tudi študentski svet (45. člen ZVSI), ki ima pravico in pristojnost obravnavati in dajati mnenja o vseh zadevah, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti študentov.

Glede pravnih sredstev (npr. obvezna sestavina pravnega pouka akta o ukrepu zoper študenta), ki jih ima na razpolago študent v tovrstnem postopku, je potrebno upoštevati tudi 47. člen ZVSI, ki določa pravico študenta, da zoper dokončno odločitev o pridobitvi oziroma izgubi statusa

študenta in o drugih zadevah, povezanih s študijem, lahko sproži upravni spor pri pristojnem upravnem sodišču.

Študenti imajo odgovornosti tudi med potekom praktičnega izobraževanja pri delodajalcu. V pogodbi med šolo, delodajalcem in študentom je prav tako potrebno določiti pravice in odgovornosti študenta, poleg nalog in odgovornosti delodajalca in šole. Tudi v tej pogodbi se lahko določijo primeri, ki pomenijo hujše kršitve in imajo za posledico pravico šole, da zoper kršitelja ukrepa na način, kot je že pojasnjeno v tej okrožnici.

Odgovornosti študenta se nanašajo tudi na čas bivanja v dijaškem oz. študentskem domu, ki s pravili določajo pravice in dolžnosti ter disciplinsko odgovornost študentov, ki v njih bivajo.

Želimo, da do vsega navedenega ne bi prihajalo, če pa že, da ste na neljube primere ustrezno pripravljene.

Lepo pozdravljeni.

mag. Branka Hrast Debeljak
generalna direktorica Direktorata za srednje
in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih

Poslano:

- naslovniku – po elektronski pošti,
- zbirka dokumentarnega gradiva.